

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

доктора економічних наук, професора
Касич Алли Олександрівни

на дисертацію Магути Ольги Вікторівни на тему: «Інноватизація вищої освіти в Україні на основі залучення цільового капіталу (ендавменту)»,

подану на здобуття наукового ступеня

кандидата економічних наук за спеціальністю

08.00.03 – економіка та управління національним господарством

Ознайомлення з дисертацією, авторефератом, публікаціями Магути О.В. дозволило сформуванню наступні узагальнені висновки щодо актуальності обраної теми, ступеню обґрунтованості, повноти викладення результатів дослідження в опублікованих працях здобувача.

I. Актуальність теми дисертаційного дослідження та зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Знання та інформація є важливими чинниками розбудови інноваційної економіки та розвитку суспільства у XXI столітті. Важливе значення в цьому відіграє інтеграція основних учасників інноваційного процесу – вищої освіти, науки, сфери виробництва. Оскільки роль вищої освіти у підготовці фахівців інноваційно-активного спрямування зростає, це вимагає проведення комплексних заходів щодо забезпечення реформування освіти, проведення якісних змін у контексті підвищення готовності випускників до динамічних вимог реального сектора економіки. Для реалізації таких завдань стратегія державної політики розвитку вищої освіти має передбачати заходи з активізації її впливу на інтелектуалізацію процесу інноваційного розвитку економіки, в тому числі через підвищення рівня фінансового забезпечення функціонування закладів вищої освіти, формування цільового капіталу для проведення наукових досліджень і розробок з метою створення інновацій та їх подальшої комерціалізації.

У контексті окресленої проблематики варто відмітити дисертаційну роботу Магути О.В., її актуальність, наукову значимість і практичну спрямованість на вирішення зазначених важливих завдань. Питання, на які автор дисертації намагається дати відповідь, за своїм обсягом, глибиною висвітлення та переконливістю аргументів свідчать, що економічна наука в частині системних підходів щодо інноватизації вищої освіти на основі залучення цільового капіталу (ендавменту) поповнилася науковою розробкою, в якій розкрито важливі теоретичні, методичні та прикладні аспекти спрямування дії інтелектуальних чинників на активізацію інноваційного розвитку національної економіки.

Дисертаційна робота Магути О.В. виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Інституту економіки промисловості НАН України за темами:

«Механізм регулювання взаємодії партнерів у соціальних проектах» (номер державної реєстрації 0111U008355, 2011-2012 рр.), у межах якої обґрунтовано роль вищої освіти в забезпеченні розвитку людського капіталу; «Стратегічне і програмно-цільове планування розвитку індустріального міста» (номер державної реєстрації 0114U001538, 2013-2014 рр.), у межах якої проаналізовано ефективність розвитку вищої освіти та її відповідність інноваційним потребам економіки; «Соціальні ресурси розвитку регіону в умовах децентралізації управління» (номер державної реєстрації 0114U006049, 2014-2016 рр.), у межах якої обґрунтовано доцільність залучення роботодавців для підготовки затребуваних в економіці спеціалістів; «Активізація соціального і трудового потенціалу сталого розвитку як чинників економічного зростання» (номер державної реєстрації 0117U004336, 2017 р.), у межах якої здійснено аналіз ролі вищої освіти у формуванні трудового потенціалу та зростанні економіки.

II. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність

Мета дисертації полягає в розробці теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій у частині інноватизації вищої освіти на основі залучення цільового капіталу (ендавменту). Об'єктом дослідження є процес інноватизації вищої освіти в Україні на основі залучення цільового капіталу (ендавменту), а предметом – сукупність теоретико-методичних засад та практичних аспектів залучення цільового капіталу (ендавменту) для інноватизації вищої освіти. Детальне ознайомлення з текстом дисертації показало, що мету досягнуто, а поставлені завдання вирішено.

У якості інформаційної бази дисертаційного дослідження використано нормативні документи з питань розвитку вищої освіти та інноваційної діяльності, методичні матеріали Європейського Союзу, офіційні дані Міністерства освіти і науки України, Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби статистики України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку; наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, періодичні видання, офіційні сайти органів влади, науково-експертні матеріали установ Національної академії наук України, власні дослідження автора.

За своєю структурою дисертаційна робота складається з анотацій, вступу, трьох розділів, висновків, списків використаних джерел до розділів та додатків.

У першому розділі «Теоретико-методичні засади інноватизації вищої освіти в Україні на основі залучення цільового капіталу (ендавменту)» досліджено роль вищої освіти у створенні інтелектуального потенціалу економіки, проаналізовано напрями державної політики впливу на процеси інноватизації вищої освіти, розкрито теоретико-методичні засади формування цільового капіталу (ендавменту) у вищій освіті, узагальнено світовий досвід утворення та функціонування ендавмент-фондів вищих навчальних закладів

(с. 11-74).

У якості теоретико-методичної платформи дослідження автором проведено узагальнення ролі теорії економіки знань у постіндустріальному суспільстві, що передбачає перетворення знання у ключовий фактор виробничого процесу, трансформацію університетів та науково-дослідних установ у джерела новаторства та інноваційної діяльності (с. 13-21).

Дисертантом вірно робиться акцент на тому, що головна суть інноваційної діяльності вищої освіти полягає у переході від класичної схеми «освіта–наука» до сучасної схеми «освіта–наука–виробництво–інноваційна діяльність» (с. 20-23). Здобутком роботи є те, що автор поряд із вивченням традиційних понять «інноваційна діяльність», «інноваційний процес», «інноваційний розвиток» досліджує нові категорії – «інноваційність», «інновативність», «інноватика», «інтелектуалізація», «інноватизація», а це доводить необхідність посилення впливу вищої освіти на інтелектуалізацію процесу інноваційного розвитку національної економіки (с. 23-24, рис. 1.3, с. 24)

Важливим результатом роботи є систематизація напрямів державної політики розвитку вищої освіти із визначенням управлінських і фінансових інструментів їх реалізації (с. 31-48). На підтримку заслуговують пропозиції автора щодо доцільності застосування сучасних інструментів, зокрема, фандрайзингу, аутсорсингу, аутстафінгу банківського та державного кредитування, створення різних типів і видів фондів цільового капіталу (ендаументів) із залученням ресурсів бізнесу та роботодавців (с. 54-56; рис. 1.8, с. 55).

Важливим аспектом дослідження є врахування положень в частині трактування вищої освіти як послуги, яка є змішаним економічним благом, що забезпечує вигоди не лише державі, а й окремим індивідам та бізнесу. Тому дисертантом зроблено логічний висновок, що найбільш обґрунтованим варіантом організації фінансового забезпечення сектору освіти є змішані моделі з пропорційним використанням коштів держави, домогосподарств, бізнесу (с. 56-58).

У дисертації розкрито сутність та засади формування класичних (сталих) ендаумент-фондів у зарубіжних університетах та аргументовано, що в Україні поки що відсутні фінансові та інституційні умови для впровадження в середньостроковій та оглядовій перспективі саме сталої (класичної) моделі ендаумент-фондів. Виходячи з цього запропоновано в українських установах вищої освіти створювати різні типи і види фондів, але після внесення змін в чинне законодавство.

У другому розділі «Діагностика інноваційного розвитку вищої освіти та її фінансового забезпечення» досліджено тенденції розвитку вищої освіти як сектору наукової та інноваційної діяльності в національній економіці, проаналізовано структурні пропорції джерел фінансового забезпечення вищої

освіти, оцінено умови створення ендавмент-фондів у сфері вищої освіти відповідно до чинного законодавством України (с. 95-151).

Дисертантом обгрунтовано підкреслюється, що інноваційна діяльність вищої освіти – це не тільки використання нових методів з підготовки високо професійних кадрів, які відповідають потребам реального сектора економіки, а й проведення наукових досліджень, доведення їх до рівня розробок з метою впровадження у вигляді вже інновацій у сферах матеріального та нематеріального виробництва. Важливою з практичної точки зору є проведена діагностика інноваційного розвитку сектору вищої освіти із застосуванням розробленого автором науково-методичного підходу, в результаті чого виявлено високий потенціал сектору вищої освіти для створення інновацій в економіці (с. 95-118).

Крім того здобувачем проведено детальний аналіз структурних пропорцій фінансового забезпечення вищої освіти та виявлено значні відмінності частки бізнесу у фінансуванні освіти, яка в Україні становить лише 1,5-2%, в той час, як в зарубіжних країнах – 10-30%. Різними є також частки витрат на наукові дослідження і розробки, в Україні – 5-7%, в країнах Європейського Союзу – 23-25%. Загалом у роботі підтверджено відсутність зв'язку сектору вищої освіти із реальним сектором економіки за схемою «освіта-наука-виробництво-інновації». Тому цілком обгрунтованими є пропозиції автора в частині оптимізації структурних пропорцій багатоканального фінансового забезпечення вищої освіти в Україні шляхом збільшення частки сектору підприємництва та спрямування ним цільових внесків в ендавмент-фонди під конкретні інноваційні проекти (с. 118-151)

У третьому розділі «Організаційно-економічний механізм залучення цільового капіталу (ендавменту) для інноватизації вищої освіти» запропоновано засади активізації впливу вищої освіти на інноваційний розвиток економіки, обгрунтовано необхідність включення роботодавців в процеси інноватизації вищої освіти, розроблено механізм залучення цільового капіталу (ендавменту) для інноватизації вищої освіти (с. 162-228).

У розділі досліджено рівень суспільної ефективності вищої освіти в Україні порівняно з іншими країнами світу, що засвідчило наявність макроекономічного дисбалансу між рівнем економічного розвитку і витратами на освіту в Україні (с. 163-164, табл. 3.1). Здійснено оцінку впливу частки осіб з вищою освітою в структурі економічно активного населення України на реальну макроекономічну динаміку та інноваційні процеси країни (с.169-175 рис. 3.1-3.6 с. 169-173).

Автором запропоновано в рамках теорії «потрійної спіралі» Г. Іцковіца посилити тріаду взаємодії «держава-роботодавець-університет». У якості механізму залучення роботодавців до процесів інноватизації вищої освіти рекомендовано застосовувати: пільгове кредитування та оподаткування у частині реалізації освітніх та наукових проєктів; отримання низьковідсоткових державних

позик на будівництво навчальних центрів; створення регіональних фондів підтримки освіти з пільговим оподаткуванням (с. 188-203).

Розроблено організаційно-економічний механізм формування цільового капіталу (ендавменту) у закладах вищої освіти, що передбачає: вироблення загальної стратегії управління цільовим капіталом (ендавментом); формування ресурсів на основі широкого залучення кооптив роботодавців, фізичних осіб, підприємницького сектору, благодійних організацій; розроблення інвестиційної стратегії спрямування цільового капіталу в конкретні інноваційні проекти; визначення напрямів і пропорцій використання базового капіталу та інвестиційного доходу (с. 205-206). Запропоновано ресурси фондів цільового капіталу (ендавменту) використовувати для інноватизації вищої освіти з метою посилення її інтелектуального впливу на процеси інноваційного розвитку економіки, підготовки фахівців інноваційно-орієнтованого типу, реалізацію інноваційних проектів у різних галузях, проведення наукових досліджень з подальшим їх впровадженням в реальну практику (с. 220, рис. 3.12).

Обґрунтовано необхідність зміни структури джерел багатоканального фінансового забезпечення вищої освіти шляхом збільшення участі роботодавців у фінансуванні вищої освіти з 1-2 до 10% на основі добровільних внесків (відрахувань) у цільові фонди (ендавменти) вищої освіти з боку бізнесу в розмірі до 2% від прибутку (або від фонду оплати праці) (табл. 3.8-3.10, с. 218-219).

Загалом робота виконана на актуальну тему та має перспективи для продовження у інших дослідженнях. Автором було опрацьовано велику кількість наукових джерел та статистичної інформації, а відтак робота має належний рівень інформаційного забезпечення.

Сформульовані у дисертаційній роботі наукові положення, висновки і рекомендації є логічними та достатньо обґрунтованими, має місце наявність достатньої кількості таблиць, діаграм і схем, які поглиблюють зміст теоретичних положень.

Детальне ознайомлення із текстом дисертації Магути О.В. показує, що дослідження відзначається ґрунтовністю, є оригінальною науковою працею, яка виконана на належному теоретичному і прикладному рівні. Вона має послідовну та виважену структурну будову і за своєю архітектонікою є комплексним та завершеним науковим дослідженням.

Достовірність представлених у роботі результатів дослідження підтверджується використанням загальнонаукових методів пізнання та спеціальних методів економічних досліджень. Зокрема, застосовано такі методи дослідження, як: діалектичний, історичний, системний, порівняльно-правовий, метод аналізу, синтезу, порівняння, групування, графічного зображення.

Наукові результати підтвержені їх апробацією і практичними впровадженнями у діяльність державних, наукових, освітніх установ. Апробація

відбулася на 9 міжнародних науково-практичних конференціях різних рівнів.

Практичне впровадження положень і рекомендацій, що відображені в дисертаційній роботі, підтверджено відповідними довідками. Так, основні висновки та рекомендації використали: Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Верховної Ради України (листи № 04-14/23-54 від 03.03.2017 р.; № 04-14/23-4859 від 27.09.2016 р.); Інститут стратегічних оцінок (довідка № 9 від 04.12.2017 р.); ПАТ «Державний ощадний банк України» (довідка № 52-17/1238-1059-2016-00/вих від 25.07.2016 р.); Рахункова палата України (довідка № 01-1268 від 04.07.2016 р.); Інститутом підготовки кадрів державної служби зайнятості Міністерства соціальної політики України (довідка № 1046 від 11.05.2016 р.).

Таким чином, можна зробити висновок, що результати дослідження, розробки і рекомендації, сформульовані у дисертації, є обґрунтованими і достовірними.

III. Наукова новизна результатів, одержаних особисто здобувачем та поданих на захист

Наукова новизна полягає в комплексному дослідженні та науковому обґрунтуванні теоретико-методичних і практичних засад інноватизації вищої освіти на основі залучення цільового капіталу (ендавменту). Положення наукової новизни роботи цілком конкретизовані та мають достатню системність в побудові. До числа найбільш вагомих результатів, які мають елементи наукової новизни, можна віднести таке.

Вперше розроблено науковий підхід до інноватизації вищої освіти через реалізацію на принципах конвергентності освітніх, наукових, інституційних, економічних, організаційних, маркетингових і фандрайзингових механізмів, що дозволить забезпечити виконання вищою освітою функцій з інтелектуалізації процесу інноваційного розвитку економіки (с. 11-31; 206-210; табл. 3.7, с. 209).

Концептуальною платформою для подальших наукових досліджень є запропонована автором систематизація напрямів державної політики розвитку вищої освіти та виділення управлінських та фінансових інструментів з їх реалізації (с. 31-48).

Предметно доповнює наукову думку уточнення змісту погняття «цільовий капітал (ендавмент) у вищій освіті», який автор пропонує розглядати як капітал, що формується за рахунок залучення всіх потенційних джерел та використовується для фінансування освітніх, наукових та інноваційних проектів як за рахунок базового капіталу, так і інвестиційного (пасивного) доходу від його розміщення в інструменти фінансового ринку (с. 48-74; рис.3.12 с. 220)

Достатньо високо можна оцінити розроблений автором науково-методичний підхід до діагностики інноваційного розвитку сектору вищої освіти, що базується на узагальненні та аналізі взаємопов'язаних груп показників його діяльності в частині: впровадження освітніх інновацій; підготовки затребуваних в

економіці спеціалістів за галузями знань; участі у наукових дослідженнях і розробках; отримання охоронних документів на право інтелектуальної власності; міжнародних оцінок вищої освіти; та побудові економіко-математичної моделі оцінки впливу вищої освіти та макроекономічну динаміку та створення інновацій (с. 95-133; с. 162-178).

На підтримку заслуговують пропозиції автора щодо необхідності внесення змін до підпункту 2 пункту 3 статті 70 Закону України «Про вищу освіту», надавши право закладам вищої освіти поряд із класичними сталими фондами створювати різні типи і види фондів з можливістю визначення порядку використання як їх інвестиційних (пасивних) доходів, так і базового капіталу на фінансування інноваційних освітніх та наукових проектів і програм (с. 133-151).

Важливим з практичної точки зору є запропонований організаційно-економічний механізм формування цільового капіталу (ендавменту) у закладах вищої освіти та визначення інноваційних напрямів його використання, що дозволить сформувати цільовий капітал (ендавмент) для фінансування конкретних проектів інноватизації вищої освіти та збільшити участь бізнесу в підготовці фахівців інноваційного типу (с. 203-228; рис.3.10, с. 205; рис.3.13 с. 223).

Таким чином, структура і зміст дисертації свідчить про комплексний характер проведеного дослідження. Робота багата на цифровий та ілюстративний матеріал, що значно полегшує сприйняття аналітичних досліджень та розробок автора. Висновки, наведені в дисертації, відображають глибину досліджуваної проблеми, побудовані в логічній послідовності та теоретичною квінтесенцією аналітичного матеріалу.

Дисертаційна робота Магути О.В. виконана згідно з вимогами до кандидатських дисертацій, складається з анотацій, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Обсяг основного тексту складає 209 сторінок, загальний обсяг – 307 сторінок. Робота включає 44 таблиці (на 23 сторінках), 43 рисунки (на 30 сторінках), 5 додатків на 46 сторінках, анотації на 18 сторінках. Список використаних джерел налічує 272 найменування на 34 сторінках.

Ознайомлення з дисертаційною роботою дає підстави для висновку про завершеність викладеного матеріалу, логічне представлення основних складових дослідження та їх відповідності обраній темі.

IV. Науково-теоретична цінність і практична значущість наукових результатів

Основні результати проведеного дослідження характеризуються теоретичною та практичною направленістю. Позитивної оцінки заслуговують пропозиції щодо:

- розроблення наукового підходу до інноватизації вищої освіти через реалізацію на принципах конвергентності комплексу освітніх, наукових,

інституційних, економічних, організаційних, маркетингових і фандрайзингових механізмів, що сприятиме виконанню вищою освітою функцій з інтелектуалізації процесу інноваційного розвитку національної економіки;

- удосконалення науково-методичного підходу до діагностики інноваційного розвитку сектору вищої освіти, який дає змогу визначити напрями посилення впливу вищої освіти на стан інноваційного розвитку національної економіки;

- уточнення змісту дефініції «цільовий капітал (ендавмент) у вищій освіті», що створює можливість формувати не лише сталі фонди (ендавменти), а й різні типи і види фондів, дозволяє забезпечити вільний рух цільового капіталу (ендавменту) з метою його спрямування в конкретні інноваційні проекти;

- удосконалення організаційно-економічного механізму формування цільового капіталу (ендавменту) у закладах вищої освіти та визначення інноваційних напрямів його використання.

Результати дисертаційного дослідження характеризуються теоретичною обґрунтованістю та практичною направленістю. Основні висновки та рекомендації використані: Комітетом з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Верховної Ради України при розробці нормативної бази щодо реформи децентралізації влади, формування спроможних територіальних громад (листи № 04-14/23-54 від 03.03.2017 р.; № 04-14/23-4859 від 27.09.2016 р.); Інститутом стратегічних оцінок у процесі аналізу розвитку вищої освіти та її впливу на рівень конкурентоспроможності економіки (довідка № 9 від 04.12.2017 р.); ПАТ «Державний ощадний банк України» для аналізу інституційних умов довірчого управління ендавмент-фондами банківською системою (довідка № 52-17/1238-1059-2016-00/вих від 25.07.2016 р.); Рахунковою палатою України для діагностики структури каналів фінансового забезпечення вищої освіти (довідка № 01-1268 від 04.07.2016 р.); Інститутом підготовки кадрів державної служби зайнятості Міністерства соціальної політики України при розробці навчально-методичного забезпечення дисципліни «Управління проектами» (довідка № 1046 від 11.05.2016 р.).

V. Ступінь повноти викладення наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях

Основні наукові положення, висновки та рекомендації опубліковано в 19 працях загальним обсягом 9,63 д. а. (з яких особисто автору належить 9,45 д. а.), у тому числі: 7 публікацій – у наукових фахових виданнях України загальним обсягом 5,18 д. а. (з яких 1 стаття – у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз); 9 публікацій – у збірниках міжнародних науково-практичних конференцій; 1 розділ – в колективній монографії; 2 публікації в інших виданнях. Усі наукові положення та результати отримано автором самостійно. З наукової праці, опублікованої у співавторстві, у дисертації використано лише ті ідеї та

положення, які належать автору.

Спрямованість науково-практичних конференцій, де відбувалася апробація дослідження, зміст статей, в яких відображено положення дисертації і результати проведеної роботи, повною мірою розкривають досліджувану проблематику щодо інноватизації вищої освіти на основі залучення цільового капіталу (ендаументу).

VI. Оцінка ідентичності змісту автореферату та опублікованих праць основним положенням дисертації

Автореферат є ідентичним основним положенням дисертації, його зміст відповідає змісту дисертації. Текст автореферату відображає основні положення, зміст, результати і висновки здійсненого Магутою О.В. дисертаційного дослідження. В авторефераті висвітлено наукові положення, пропозиції, методичні рекомендації та висновки, що сформульовані і викладені у дисертації. Опубліковані праці відображають результати дослідження, що за структурою та змістом відповідають спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Структура дисертаційної роботи чітка і логічна, стиль викладення науковий, подача матеріалу послідовна та ув'язана із вирішенням поставлених мети і задач дослідження. Мова дисертації відповідає сучасним літературним нормам.

VII. Основні зауваження та дискусійні положення дисертаційного дослідження

Разом з позитивною оцінкою дисертації Магути О.В. слід звернути увагу на деякі зауваження, вказати на окремі недоліки та дискусійні положення.

1. Здобувачем досить системно опрацьовано праці вчених в частині понятійного апарату (с. 11-30; 48-74) однак, не у всіх випадках сформульовано власне бачення та відношення автора, достатнім чином не представлено критику підходів інших науковців, а також критику законодавчої бази в частині забезпечення інноваційного розвитку вищої освіти та пропозиції щодо її удосконалення. Автор опрацьовує стратегічні та програмні документи щодо розвитку вищої освіти, здійснює групування, передбачених в них заходів у контексті, перш за все, адміністративних та фінансових механізмів (с. 31-47), однак не сформульовано та чітко не ідентифіковано їх переваги та недоліки.

2. У частині структурно-логічної схеми дослідження в дисертації не рівноцінно представлено три рівні роботи: теоретико-методичний, аналітичний та проектний (прогнозний). Аналітична інформація та її аналіз репрезентована в усіх трьох розділах. Відсутні також прогнози чи сценарії на перспективу. Так, у представленій в підрозділі 3.1 економіко-математичній моделі (с. 162-178) здійснено оцінку впливу осіб з вищою освітою в структурі економічно активного населення України на макроекономічну динаміку, реалізацію інноваційної продукції, упровадження інноваційних видів продукції та нових технологічних процесів. Але при цьому прогноз на перспективу не здійснено.

3. У підрозділі 2.1 розроблено авторські методичні підходи до діагностики тенденцій інноваційного розвитку вищої освіти, однак сформульовані етапи аналізу (с. 95-97) є дуже укрупненими. Так автор пропонує лише два основних етапи: I етап – передбачає узагальнення 6-ти груп показників, II етап – регламентує побудову моделі аналізу впливу вищої освіти на макроекономічну динаміку та інноваційний розвиток. Але в роботі не прописано чіткий алгоритм, за яким автор чи послідовники могли б провести такі дослідження та виявити тенденції розвитку досліджуваних процесів. Хоча цей алгоритм опосередковано простежується в послідовності викладення аналітичного матеріалу та висновків, слід було їх формалізувати в структурно-логічну схему, яка б мала самостійне значення і могла б застосовуватися в якості методичної основи для діагностики.

4. Не чітко означені критерії, за якими можна було б оцінити процес інноватизації вищої освіти. У таблицях 3.3 та 3.4 (с. 184, 186) представлено динаміку показників, що підтверджують необхідність інноватизації вищої освіти для посилення її інтелектуального впливу на економіку. У той же час на рис. 3.10 (с. 205) визначено цілі інноватизації вищої освіти, які полягають в забезпеченні інтелектуалізації процесу інноваційного розвитку економіки, впровадження освітніх інновацій, проведення наукових досліджень, інтеграції із виробничим сектором, підготовки фахівців інноваційного типу. Але автором не здійснена гармонізація цілей та показників, не визначено групи індикаторів, які можуть слугувати основою для оцінки інноватизації вищої освіти. Разом з тим, слід визнати, що це непросте завдання, і тому його можна розглядати як перспективу для подальших досліджень.

5. Дискусійною можна вважати пропозицію автора (с. 223) стосовно доцільності застосування в Україні добровільних внесків (відрахувань) роботодавців у цільові фонди (ендаументи) вищої освіти в розмірі 2% від прибутку до оподаткування, або 2% від фонду оплати праці, що, на думку автора, дозволить збільшити участь роботодавців і бізнесу в фінансуванні вищої освіти з 1-2 до 10%. Для цього необхідно провести більш ґрунтовні дослідження і розрахунки.

На деяких сторінках у роботі зустрічаються стилістичні неточності редакційного характеру, технічні помилки, не досить коректні висловлювання.

Разом з тим, наведені недоліки не зменшують наукового значення дисертації. У ній висвітлюється великий обсяг проведених теоретичних та методичних досліджень, які мають практичне значення. Робота містить обґрунтовані висновки, які випливають зі змісту проведеного дослідження.

VIII. Загальна оцінка дисертації, її відповідності існуючим вимогам та висновки

Дисертаційна робота Магути О.В. на тему «Інноватизація вищої освіти в Україні на основі залучення цільового капіталу (ендаументу)», подана на здобуття

наукового ступеня кандидата економічних наук, є завершеною, самостійною науковою працею, в якій обґрунтовано суттєві теоретичні, методичні та практичні результати, що в сукупності становлять значний внесок у розвиток теорії та практики. Детальний аналіз дисертаційної роботи, проведений опонентом, дає підстави для позитивного висновку про науково-практичну цінність роботи, логічність та обґрунтованість положень наукової новизни, високий ступінь апробації положень дисертації. Тема роботи є актуальною і відповідає паспорту спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

У цілому дисертаційна робота Магути О.В. на тему «Інноватизація вищої освіти в Україні на основі залучення цільового капіталу (ендавменту)» за змістом, обсягом, науковою новизною, теоретичним і практичним значенням відповідає нормативним вимогам МОН України п. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013р. зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 656 від 19 серпня 2015 р. та № 1159 від 30 грудня 2015 р., а її автор – Магута Ольга Вікторівна – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту
Київського національного університету
технологій та дизайну

А.О. Касич
А.О. Касич

